

Akce DI (Důvěrné Izrael) nebo také akce „HAGANA“

„... bez československé pomoci bychom nemohli vyhrát válku!“ Prohlásil David Ben Gurion, první ministerský předseda státu Izrael

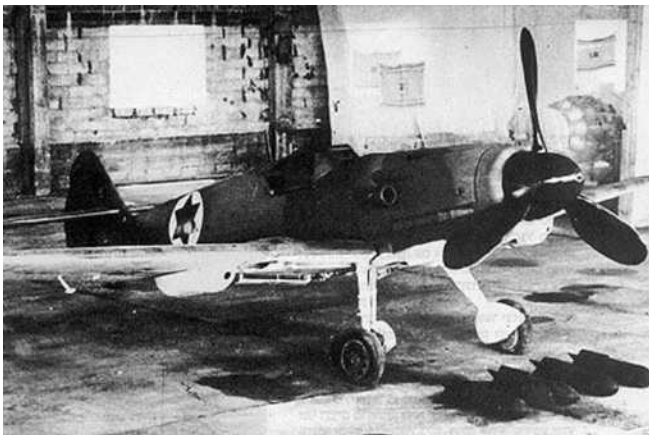

V listopadu 1947, dva roky po skončení 2. světové války, v době, kdy světová veřejnost teprve vstřebávala šok ze zvěřstev nacistického Německa, rozhodlo Valné shromáždění OSN na svém 128. zasedání o rozdělení Palestiny na dva samostatné státy, židovský a arabský.

Bezprostředně po vyhlášení nezávislosti byl Stát Izrael napaden vojsky Zajordánska, Egypta, Sýrie, Iráku, Libanonu a Saúdské Arábie. O úspěchu či neúspěchu bránícího se Izraele se v těchto dnech nerozhodovalo nejen na bojištích, ale velkou měrou i ve vzdáleném Československu.

Již v lednu 1948, tedy v době kdy existovalo embargo na vývoz zbraní, uzavřela zbrojovka Brno s „HAGANOU“ tedy podle britské vlády s teroristickou organizací – kontakt v hodnotě 1mil. US dolarů, přirozeně v tehdejší hodnotě. A protože zbraně neputovaly do suverénního státu, tak Robert Abramovič alias Adam, vybavil smlouvu falešnými doklady státu Etiopie a tehdejší československý ministr zahraničí Jan Masaryk, ačkoliv dobře věděl o se jedná, smlouvu kryl svým podpisem. A tak se stalo, že ještě v době embarga na vývoz zbraní, dostala HAGANA do rukou 600 tun československých zbraní a střeliva, vesměs pušek a lehkých kulometů. Díky tomuto vyzbrojení mohla HAGANA splnit svůj úkol: dobýt Jeruzalém. Stalo se tak ještě v dubnu 1948, kdy stát Izrael ještě nebyl vyhlášen.

Do Izraele jsme rovněž, nehledíc na embargo, vyvezli 10 kořistních Messerschmitů Me109. Tyto letouny u nás po válce zůstaly i s náhradními díly a výzbrojí.

Naši technici je demontovali, složili do amerického letounu Skymaster – ten si soukromě vypůjčil jeden žid v USA – a byly odvezeny do Palestiny. V plánu bylo vyvést do Palestiny Židům tímto způsobem více letounů, leč akce byla prozrazena a tak od ní bylo upuštěno.

Dne 5.5.1947 byla podepsána tajná dohoda DI (Důvěrné Izrael), o výcviku 200 izraelských letců, a parašutistů na území ČSR. Smlouvy s HAGANOU musel také podepsat a odsouhlasit jistý Zoltán Toman, šéf Státní bezpečnosti a pravá ruka ministra vnitra Noska. Další typy letounů vyvezených z Československa do Palestiny byly anglické Spitfiry a Avie S199. Součástí smlouvy o prodeji letadel byl i paragraf o výcviku izraelských letců v Českých Budějovicích, Hradci Králové a Olomouci. V Mikulově se zase školili izraelští tankisté, v Liberci letečtí mechanici a ve Stráži pod Ralskem výsadkáři. V Českých Budějovicích se mezi jinými tehdy cvičil pozdější izraelský prezident Ezer Weitzman.

Výcvik pilotů pro Izrael probíhal na území Čech. První výcvik židovských dobrovolníků byl zahájen 7.7.1948 v Pilotní škole III v Olomouci. Dne 16.7. započala výcvik Vojenská letecká akademie v Hradci Králové, taktéž se začalo učit v tankovém učilišti ve Vyškově, dne 17.7. začalo školit i výsadkové učiliště ve Stráži pod Ralskem. 20.7. zahájila výcvik Letecká spojovací škola v Chrudimí, 26.7. Vojenská odborná škola leteckých mechaniků v Liberci a 20.8. začala být cvičena jednotka židovských dobrovolníků - Hagana v Libavé. 27. listopadu 1948 byla většina kurzů ukončena.

Vojenský materiál určený pro stát Izrael byl na žateckém letišti nakládán do letounů ve službách izraelského státu od května 1948 do srpna 1948.

Od 19.5.1948 byla zahájena akce Balak a Hassida. Letecký most do Ekronu v Izraeli většinou pomocí letounů C-46 a C-54. Následovala dodávka 24 kusů našich Avii S-199. Tentokrát letělo 20 Spitfirů takřkajíc po vlastní ose, ovšem pod jugoslávskými

výsostnými znaky. Židé se tenkrát dohodli s maďarskou a jugoslávskou vládou o průjezdu jejich územím s dodávkami zbraní po železnici i vzduchem. 14.6. odlétly tři Boeingy B-17G bombardovat egyptskou Káhiru. Do 11.8.1948 odlétaly průměrně dva letouny denně s vojenským materiálem. Poslední letoun ze žateckého letiště odletěl 26.8.1948. Tímto veškerý převoz vojenského materiálu do státu Izrael skončil. Přes zjevnou převahu, především technickou, byla útočící vojska odražena. Egyptskou armádu se podařilo zastavit 29. května 1948 pouhých 35 kilometrů od Tel Avivu, a to díky nasazení prvních bojových letounů izraelského letectva. Jednalo se o československé letouny Avia S199, dodané izraelské armádě jen několik hodin před touto akcí.